

[Keld Larsen]

helhed. Der er altså tale om at binde arbejderne ude på de enkelte arbejdspladser til deres virksomheder for på den måde at bremse lønkampen, for på den måde at tilsløre de interessenmodsatninger, der er.

Hvad angår LOs holdning, så gør man en del ud af det i sidste nummer af LO-bladet, hvor man bruger 8 sider på at hive alle de ting og sager frem i LM-rapporten, som bekræfter LOs opfattelse. Og det på trods af, at LM-rapporten rent faktisk kun belyser forskellige LM-ordninger, helt ude fra Dansk Arbejdsgiverforenings medarbejderaktier og så til LOs centrale fond, men ikke drager nogen konklusioner. Det får LO-bladet altså på en eller anden måde tryllet frem i overskrifterne, hvor man f. eks. taler om, at LO kan rette op på samfundets voksende ulighed. På trods af at LM-rapporten mange steder fastslår, at man næppe skal forvente de helt store ting og sager netop på denne front, men at der tværtimod kun vil være tale om meget små udviskninger af de klare indkomstforskelle og de klare formueforskelle, der er i det danske samfund.

Nu er der en del, der har været inde på forskellige tal fra rapporten, og jeg skal ikke trætte forsamlingen med at gå i detaljer, men blot nævne nogle få forhold, som træder klart frem i rapporten.

For det første er det helt oplagt, at der er tale om en meget stor kapitalkoncentration i det danske samfund. Nu skal rapportens statistiske tal jo tages med et vist forbehold, hvad der også gøres opmærksom på op til flere steder, i og med at der ikke er nogen statistikker, der klart kan kortlægge, hvordan det danske samfund egentlig er indrettet. F. eks. findes der ingen statistikker, som opgør den skattemæssige egenkapital. Der findes ingen statistikker, som belyser, hvilke aktieposter de forskellige selskaber ejer hos hinanden. Der findes ingen statistikker over, hvor stort et omfang det stadig større antal fonds udgør, og hvordan de fordeler sig på kulturelle og erhvervmæssige formål. Sådan kunne man fortsætte. Der er altså tale om et meget gennemhullet statistisk materiale, hvor kapitalstrukturen i det danske samfund bliver indhyllet nok så kraftigt i forskellige tåger. Det kan ikke overraske. Det er nu engang sådan et samfund, vi har, hvor man kan henviser til privatlivets fred osv. og på den måde kan skjule de virkelige forhold i samfundet.

Det vil sige, at de tal, rapporten kommer ind på, kun kan opfattes som indikatorer, som korte belysninger af, hvordan situationen egentlig er i det danske samfund. Men jeg skal så sandelig love for, at der er noget at hente.

I LM-rapporten påvises det klart, hvilket hykleri der ligger bag, når arbejdsgiverne slår på den potentielle magt, som den centrale fond vil få. Det er ikke, fordi VS er uenig i denne betragtning i sig selv; det er helt oplagt, at den centrale fond vil blive en meget central magtfaktor, hvis den blev indført. Men vi finder det hyklerisk på baggrund af den magt, som er koncentreret ikke mindst i Dansk Arbejdsgiverforening. Det fremgår klart af rapporten.

Af rapporten fremgår det også klart, at aktier ikke er noget, der er spredt ud på mange hænder i det danske samfund, tværtimod er flertallet af aktierne koncentreret på meget få hænder og koncentreret i meget få selskaber. Det samme ses af formueopgørelserne i rapporten, som fastslår, hvordan formuerne er fordelt, og som f.eks. fastslår, at 1 pct. af den danske befolkning sidder på 25 pct. af formuerne.

Der er ingen tvivl om, at man med rapportens tal kan fastslå, at det danske samfund fortsat er et klassesamfund. Det er klart, at de statistikker er en torn i øjet ikke mindst på det socialdemokrati, som nu i årtier har siddet med regeringsmagten, uden at det tilsyneladende har givet sig synderligt udslag i retning af det lighedens samfund, som man proklamerer ved festlige lejligheder, og når partiprogrammet skal læses højt.

Men hvad er nu socialdemokratiets løsning på disse problemer? Er det et opgør med det samfundssystem, som er grobunden for disse skæve forhold? Er det en vendten sig bort fra de mekanismer, som kaldes finanspolitiske stramninger, indkomstpolitik osv. osv., og som alle har det til fælles, at de lader lønarbejderne betale for krisen og er med til i endnu højere grad at centralisere magten på de fås hænder? Nej, socialdemokratiets svar er et ØD-forslag, hvis højeste formål er at få del i alle disse aktier. Ikke noget med at angribe selve aktiesystemet, nej, i lighedens navn skal de nu spredes ud på en undrende lønarbejderklasse, som aldrig har udvist nogen synderlig begejstring for at blive aktieejere. Men det er heller ikke det, det